

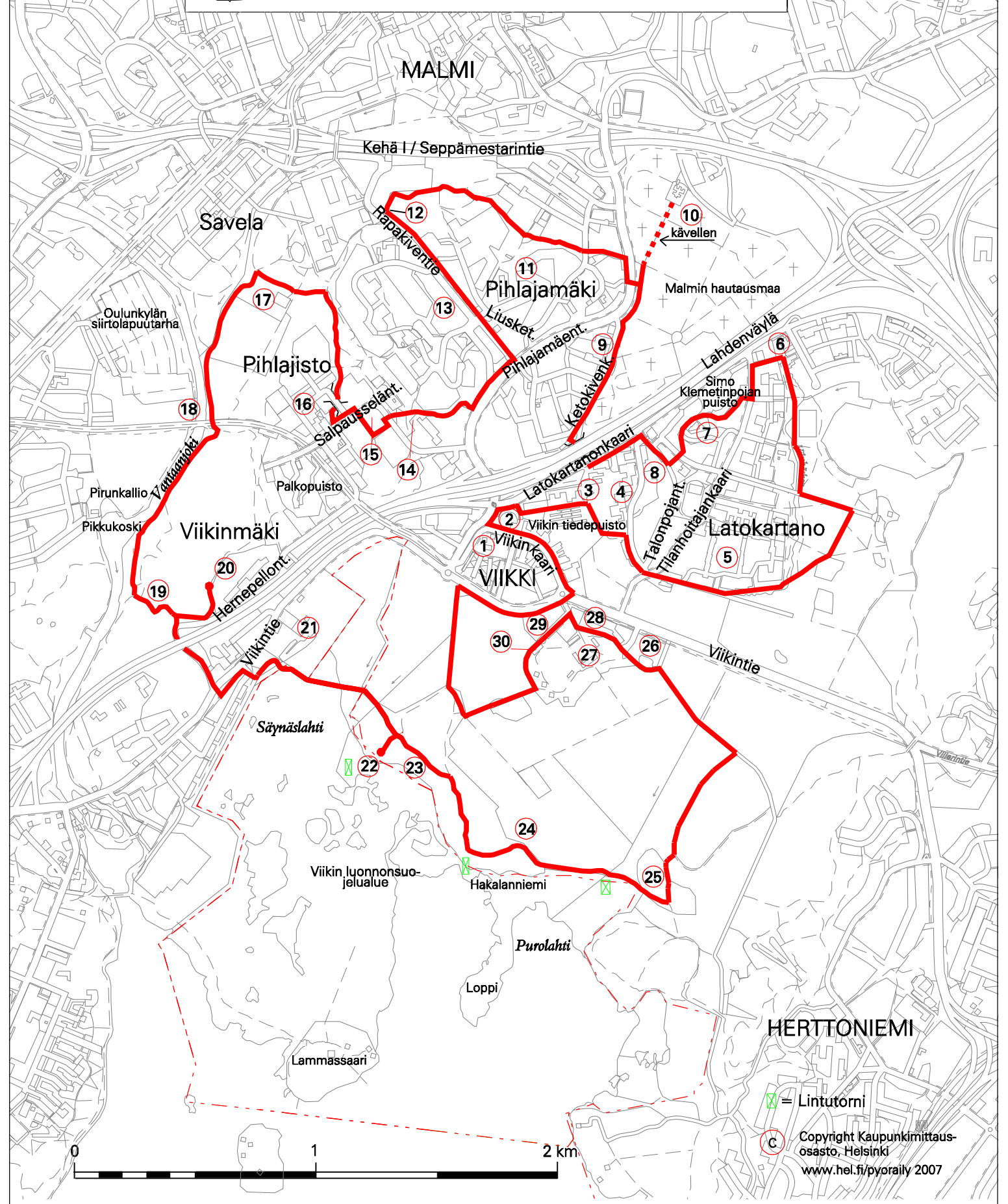
Helsingin kotiseutupyöräreitit:

11. VIIKIN - PIHLAJAMÄEN KIERROS

Laatinut Kaupunkisuunnitteluvirasto
Liikennesuunnitteluosasto

17 km

X = Lintutorni
Copyright Kaupunkimittausosasto, Helsinki
www.hel.fi/pyoraily 2007

Helsinki oli perustettiin 1550 Vantaanjoen suulle, jonne samalla perustettiin kuninkaankartano linnoitetuksi hallintokeskukseksi. Viikin latokartano perustettiin Viikin talonpojilta pakkolunastetuille maille tuottamaan viljaa ja rehua kuninkaankartanolle. Viikin latokartano puolestaan toimi maaherran virka-asuntona 1600- ja 1700-luvuilla. Kartanon maille Vantaanjoen läheisyyteen muodostui 1910-luvun alussa vähäinen Viikinmäen asutus. Vuoden 1946 suuressa alueliitoksessa Viikki liitettiin Helsinkiin. Samoin Malmin kylä, jonka osa-alueisiin kuuluvat Pihlajamäki ja Pihlajisto.

- (1) **Viikin latokartanon** nykyinen **päärakennus** valmistui 1832 ja tarkoitettiin alunperin kesäkäyttöön. Tasan sata vuotta myöhemmin se kunnostettiin ja maalattiin vaaleaksi. Viimeksi sitä kunnostettiin vuonna 1988. Rakennuksessa on nyt ravintola. Pihapiirissä on säilynyt **asuinrakennus** ja **aitta** 1700-luvulta. Hirsinen **talli** ja palossa tuhoutuneen navetan kivinen **maito huone** ovat 1800-luvulta sekä **asuinrakennus** 1900-luvun alusta. Kartanon edessä on uusi Maaherranpuisto.
- (2) **Viikin tiedepuiston** ytimen muodostavat kolme uutta biokeskusta, kaksi yrityshautomoa sekä Infokeskus Korona, jossa on Viikin tiedekirjasto sekä tavallinen kirjasto. Sen ensimmäiset uudisrakennukset valmistuivat 1995. Yliopisto siirsi rakennuksiin muualla kaupungissa sijainneita luonnontieteellisiä yksiköitään.
- (3) Viikissä sijaitsevat **Yliopiston maatalousmetsätieteellinen, biotieteellinen, farmasian sekä eläinlääketieteellinen tiedekunta**. Vanhimmat **maatalousmetsätieteelliset** rakennukset on rakennettu 1960-luvulla arkkitehti Veli Paatelan suunnitelmien mukaan.
- (4) Isot rakennukset ovat valtion elintarvike- ja eläinlääkintäalan sekä kasvintuotannon hallinto- ja tutkimuslaitoksia.
- (5) Latokartanon vv. 1999-2002 toteutetulla ns. **ekoalueella** sovelletaan ekologisia periaatteita. Siellä on mm. runsaasti aurinkopaneeleja ja sadevedet imeytetään maahan.
- (6) **Viikin puukirkon** (2005) suunnitteli arkkitehtitsto JKMM.
- (7) Latokartanon **uuden asuinalueen** rakentaminen alkoi 1997. Mäen laella on **Simo Klemetinpojan puisto**, jossa on venäläisten I maailmansodan aikaisia linnoitteita.
- (8) **Latokartanon ylioppilaskylän** vanhimmat rakennukset ovat vuodelta 1953. Muut Talonpojantien länsipuolen rakennukset ovat pääosin 1960- ja -70 -luvulta.
- (9) **Pihlajamäentien** ja hautausmaan välinen **asuinrakennus** on 1910-luvulta. Sen alakerrassa on aikoinaan ollut myymälätiloja. Samoilta ajoilta on pihan siipirakennus.
- (10) Tee pieni kävelylenkki **Malmin hautausmaalla**. Sen toisessa päässä oleva pääporsti vihittiin käyttöön 1893. Seuraavana vuonna sinne avattiin pistoraide Malmin asemalta. Liikenne lopetettiin 1954. Asemarakennuksena toimi portin viereinen nykyinen henkilöstörakennus.
- (11) **Aarnikanmäki**, Pihlajamäen puolella, kohoaa merenpinnasta 28 metrin korkeuteen. Sitä ympäröivässä metsässä on I maailmansodan aikana venäläisten saksalaisten hyökkäyksen varalle teettämiä linnoitusketjun osia.
- (12) Rapakiventien pohjoispäässä on kaksi **hiidenkirnua**, jotka ovat syntyneet jo ennen viime jääkautta. Toinen kirnu on läpimitaltaan Suomen suurin: soikion muotoisen kallioaukon halkaisija on suurimmillaan 6,9 m. Kirnun syvyys on 8,45 m. Siitä kaakkoon nousee Pihlajamäen maaston korkein kohta: merenpinnasta 45 m.
- (13) **Pihlajamäki** on Suomen ensimmäinen täyselementtitekniikalla rakennettu lähiö. Se valmistui 1960-luvulla. Useimmat tuon ajan taloista on suunnitellut arkkitehti Lauri Silvennoinen. Nauhamaiset ikkunat tekevät huoneistoista valoisia.
- (14) Huomaa Pihlajiston ala-asteen länsipuolen **vaahtera**.
- (15) **Alkumuna** (Maailman synty) on Budapestin kaupungin lahja Helsingille. Sen on tehnyt Tamás Ortutay 1971
- (16) **Pihlajisto** rakennettiin 1969-78. Viime vuosina sitä on peruskorjattu Helsingin lähiöprojektin puitteissa
- (17) Nykynuorison suosittu liikkumistapa on rullalauta, englanniksi *skateboard*. Sillä liikennöintiä voi harjoitella **Pihlajiston skeittipuistossa**.
- (18) **Vantaanjoki** saa alkunsa Hausjärveltä. Runsaat 2000 vuotta sitten sen päälasku-uoma kulki nykyistä Mätäjokea pitkin. Joenrantapöheiköt ovat mm. satakielen suosimaa lauluestraadia. Herttoniemen satamarata rakennettiin 1930-luvulla. Nyt se palvelee Jokeri-bussiyhteytenä sekä metron huoltoreitinä.
- (19) **Viikinmäen ampumarata** 1957 - 2006 oli pitkään Helsingin ainoa ampumarata. Sen toiminnot ovat pääosin siirtymässä Kivikkoon ja Sipooseen. Nyt alueelle rakennetaan ”vuoristokaupunkia”.
- (20) **Viikinmäen jätevedenpuhdistamo** aloitti toimintansa 1994. Sen kautta kulkevat keskitetysti kaikki Helsingin ja osa naapurikaupunkienkin jätevesistä. Ne lasketaan mereen Katajaluodolla putkessa, joka valmistui 1987 ja on 8 km pitkä. Varsinainen puhdistamo on kallioluolissa maan alla, joiden yhteistilavuus on n. 1.2 milj.m3 eli 24 kertaa Eduskuntatalon verran.
- (21) 1910-luvulla Helsinkiin alettiin rakentaa **jätevesipuhdistamoita**, joista yksi toimi tällä **kentällä** vuodesta 1963 alkaen. Se oli pitkään Suomen suurin ja komein, kunnes uusi laitos korvasi sen ja muut Helsingin puhdistamot.
- (22) **Viikin-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualue** (254 ha) on kansainvälisestäkin merkittävä, Ramsarsopimukseen kuuluva linnusto- ja natura-alue. Ensimmäinen osa aluetta rauhoitettiin 1959. Suojelualueella ja sen lähiympäristössä pesii parituhatta lintuparia yli 80 lajista. Voit nähdä tai kuulla vaikkapa rastaskerttusta, liejukanaa ja viiksitimalia. Lisäksi alue on muuttolintujen tärkeä levähdyspaikka. Rannan tulvaniityt pitää auki kesällä vieraileva karja. Eläimiä on helppo tarkkailla lintutorneista.
- (23) **Viikin puulajipuistossa** eli *arboretumissa* kasvaa kotimaisia ja Suomessa menestyviä vieraita puu- ja pensaslajeja. Siellä oleva luontopolku kannattaa kiertää kävellen. Sen pituus on 2 km ja se on merkitty valkovihreällä tunnuksella.
- (24) Täällä tavoittaa 1800-luvun **maiseman** tunnun, jota lisää pellolla käyskentelevä yliopiston karja.
- (25) Täällä sijaitsee aikoinaan Bäcksin torppa. **Rinteen** aiempi laiduntaminen näkyy alku- ja sydänkesän kukkaloistona.
- (26) **Saunapellonpuiston puukerrostalot** on tehty 1997.
- (27) Yliopiston **Viikin koetilan** rakennukset ovat 1930- ja -50 -luvulta. Luonnonsuojelualueetta täydentäviä peltoja on viljelty ainakin 1400-luvulta alkaen.
- (28) **Yliopiston eläinsairaala** siirtyi tähän Vallilasta 2006.
- (29) Viikintien eteläpuolelle valmistui vuonna 2001 **Helsinki-Gardenia**. Se on viher- ja ympäristöalojen toiminta- ja tietokeskus, jossa on talvipuutarha ja viereisen Viikin luonnonsuojelualueen opastuskeskus.
- (30) Koetilan piha-alueen länsilaidan 1930-luvun kivirakennuksessa on **maatalousmuseo** (su klo 12-16).